

ԻՐԱՎՈՒՆԿ

ԼՐԱԳԻՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԵՆ ՉՈՐԵՔՇԱՐԹԻ ԵՒ ՇԱՐԱԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ներկայ 1897 տարեշրջանի

Պաշտպանության համար 100 ֆր
" " " 1/2 " 5 "
Սրտախանձանի համար " 12 "
" " " 1/2 " 6 "
" Կանխիկ վճարելի

Համակ դրամ և շաշվե խրկի հետևելու հասցեով
ԽՍԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՄԱՅԻԱ ԼՐԱԳՐՈՅ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ (ՊՈՒԼԿԱՐԻՍ)

Редакция на ВѢСТНИКЪ
„Иравункъ“
ВАРНА (България).

Rédaction du journal
„Iravounk“
YARNA (Bulgarie)

Խմբագրության ուղղակի գրասենյակը
ես չեմ դրվելու և շաշվե դրամ
ուսմանը միայն կը հրատարակ-
ուիմ ամսագրովի կամ մասամբ:

Ծանուցմանց տողը 20 սանթիմ.
երեքեն առելի անգամներու համար
20 առ 100 գեղը կը լինի:

ԽՍԲԱԳՐԱԿԱՆ ԱԶԳ

Իրաւունքի ընթերցողներուն
բարեկամութեամբ ուշադրութեամբ կը
յանձնարարենք, ինչ որ նախորդ
թիւով դրած ենք Մեր քաժա-
նորդներուն վերնագրին տակ:

Կը խնդրենք անոնցմէ, որ կար-
գացած են այդ տողերը, չմոռնալ
անոնց պարտականութիւնը, իսկ
անոնք որ ունենան պատճառով չեն
կարգացեր, թող հաճին զանոնք
անգամ մը աչքէ անցընել:

Եթէ մեր այս խնդրքը ըն-
դունուի, յուսալի է որ կարենանք
ազատիլ այն դժուարին կացութիւ-
նէն, ուր կը գնէ մեզ՝ ապուրիկ
բաժնեգրներով կանխիկ ծախքեր
վճարելու հարկը:

Բ. տարեշրջանի հինգերորդ
ամսոյն մէջ ենք. զայս նկատողու-
թեան տունելու չնորձ ընել պար-
տին այն բաժնետիրներ որոնք
տակաւին ստնթիմ մը չ'են զրկած
ի հաշիւ իրենց բաժնեգրին:

ԱՆՁ ԵՒ ՊԱՇՏՈՆ

Եթէ մեր բարեբերուն մէջ տը-
մաս ձգած ըլլար սա ուղիղ սկզբ-
բունքը թէ հանրային գործերու
մէջ պէտք է զանազանել օրէնքը
և պաշտօնը զանոնք գործադրողին
կամ պաշտօնեային անձէն, բար-
ձուած պիտի ըլլար մին այն խո-
շոր արգելքներէն որոց շարունակ
կընդհարին մեր վարչական մեքե-
նային անխնայը:

Ընդհակառակը՝ հանրային գոր-
ծերը քննելու և դատելու ժամա-
նակ՝ մենք ընդհանրապէս օրինա-
ւորութենէն աւելի, որոյ առջեւ
միայն պաշտի խոնարհիլ ամէն ոք,
նկատողութեան կառնենք գործին
գլուխը կեցող պաշտօնեային անձը,
անոր ընկերական դիրքը և ուրիշ
անձնական հանգամանքները և ըստ
այնմ՝ կորոշենք մեր յարգանաց
չափը դէպ ի ազգ. վարչութիւնն և
իր որոշումները:

Ասով որիչ բան ըրած չենք ըլ-
լար բայց եթէ անձնաւորութիւն-

ները բարձրացնել և պաշտօն ու
օրէնք նուազագոյն և բնայ աս-
պարէզ թողուլ անձնական փառա-
սիրութեան որ այնտեղ ուզածին
պէս սարքէ իր նենգամիտ խաղերը
ի ֆեսա ազգային շահերու:

Հարկ է սակայն որ միանգամ
ընդ միշտ համոզուինք թէ ինչպէս
օրէնքը ամէնուն համար նոյնն է,
այնպէս ալ պաշտօնը իր բոլոր ի-
րաւասութիւններով անփոփոխ է և
կը մնայ՝ ով որ ալ անցնի անոր
գլուխը. պէտք է որ վերջապէս
ըմբռնենք թէ ազգին պաշտօն-
եան փերեցակ մը ըլլայ թէ մե-
ծաքանակ ծախող վաճառական,
կարգալ գրել իսկ չգիտցող մէկն
ըլլայ, կամ համալսարանական մը,
միջնոյն պարտականութիւնները և
իրաւասութիւնն ունի և իր որոշում-
ները, կարգադրութիւնները մեւ-
նոյն չափով յարգուելու են, բաժն
է որ օրինաւոր ըլլան և ազգին
համար օգտակար:

Ազգային շահերու պահպանու-
թեան տեսակէտով կատարելալ ան-
մասնական է կամ անխիղճ եսակո-
նութիւն՝ ունէ պարագայի մէջ
ազգային օրինաւորապէս հաս-
տատեալ վարչութիւն մը և անոր
որոշումները արհամարհելու ձեւեր
առնել, բան մը որ այնքան յա-
ճախ և զրեթէ ամենուրեք տես-
նուած է մեր մէջ՝ մասնաւորապէս
հարուստ և ազգեցիկ դասակար-
գին վերաբերող անհատներու կող-
մէ, որոնք պաշտօնեային անձը ի-
րենցինէն շատ վար տեսած են:

Ողբալի՝ սխալ: Պաշտօնեայ մը,
ընկերական ինչ դիրքի տէր
կուզէ ըլլայ, իր իրաւասութեան
չըջանալին և պաշտօնական գոր-
ծունէութեան մէջ միշտ աւելի
բարձր է, քան ունէ մասնաւոր
անհատ:

Ասիկայ հասկնալու չափ մտքի
հասունութիւն չունեցողը, նոյն-
քան անկարող է խորհելու թէ ան-
հատ մը որքան յարգէ օրինաւո-
րութիւնն ու իր ազգային օրինա-
ւոր իշխանութիւնը, նոյնքան յար-
գած կը ըլլայ, ոչ միայն իր ազգը,
որոյ ներկայացուցիչն է վարչու-
թիւնը, այլ և նոյն իսկ ինքզինքը,
որ ազգին մէկ անդամն է:

Ասիկէ զատ պէտք է մոռնալ որ

մեծագործութիւն մը չէ անաս-
տիլ մերինն նման իրական իշխա-
նութենէ և բռնադատող միջոց-
ներէ զուրկ վարչութեան մը դէմ.
զրեթէ մեր մէջ ամէն ոք կրնայ
ընել այդ, եթէ մէկ կողմ՝ նեւէ
պարտաճանաչութիւն ու խիղճ:

Մեր ազգային առաջնակարգ
բարեմասնութիւններէն մին ըլլա-
լու է յարգել օրինաւորութիւնը,
առանց ուշ դարձնելու օրէնքը
գործադրելու կոչում ունեցող ան-
ձին ընկերական դիրքին:

Ամէնքս անխտիր խոնարհելու
ենք օրինաւոր վարչութեան մը օ-
րինաւոր անօրինութեանց առջեւ,
եթէ կուզենք որ ազգին վարկը
բարձրանայ:

ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Մինչ քաղաքական աշխարհը
իր խարուսիկ հանդարտութեանը
տակ երկիւղալից երեւոյթ մը
կառնէ, մենք՝ յաւիտենական խա-
ղալիկն այդ անիծապարտ քաղա-
քականութեան, ինքնաբեր ձեզ-
տում մը կը զգանք իրար բերել
զօրէլու այն յրուսուած, բաժնուած
ուժերը որոնք, ապահովապէս,
հանգ ու վատահալից զօրութիւնը
պիտի մարմնացնէին եթէ ունե-
նային կազմակերպութիւն մը հա-
մապատասխան ժողովուրդի միա-
նուագ ըլլանք:

Հիմակ աշխարհի որ անկեւն
երթաս ուր ափ մը հայ գտնուի
ամփոփուած, սա խօսքը պիտի
լսիս ամենուն շուրթերէն:

«Մինչեւ որ յիզափոխական
մարմինները ու մեր անհատական
հզօր ուժերը չմիանան, ազգային
փրկութեան գործը վտանգուած է
միշտ»:

Խնդիր մը կըր մասնաւորին հան-
գամանքէն զուրկ ելլալով այսպէս՝
բոլորովին համատարած երեւոյթ
մը կստանայ, այսինքն՝ ամբողջ
ժողովուրդի մը կամքին ու փա-
փազին շունչով կը տաքնայ, այլ
եւս կը նմանի ստատկալու հո-
սանքի մը որ իր առջեւ կանգ-

նուած թումբերը խորտակելով ա-
ռալ կը խաղայ ուժգնութեամբ:

Շատ անգամ ժողովուրդին զգա-
ցումները վարողը բանականութիւ-
նը չէ, պարզ բնազդ մը որ փա-
տարանութիւն մօտիկ չընէր. ճար
չիկայ, հնազանդելու է անոր:
Այսօր ժողովուրդը բնազդօրէն հա-
մոզուել է ազգային դատին պաշտ-
պանութեան նուիրուած մարմին-
ներուն ձուլման մէջ միայն գտնել
փրկութեան լախանիստ ու աներեք
խարխիլը: Ինչո՞ւ արհամարհել իր
այս համոզումը. և անոնք որ այս
մեղքը գործեն, յաւէտ պատաս-
խանատու են այն ծանր աղէտնե-
րուն որք կրնան ծնիլ մեր յիզա-
փոխութեան արդի հերձուածային
գրութիւնէն:

Մենական անարդարանալի կիր-
քերու բախումէն առաջ եկած այս
վիճակ բնազդական երկիւղ մը
կաղգէ ժողովուրդին, որ իր հո-
գիին բոլոր ուժովն այժմ կաղա-
ղակէ. «Միութիւն»:

Տարբեր բոն եթէ մենք այն
առաջնահին հասած ենք ուր,
բարեբեր անօրինակ վատթարա-
ցումով մը, չ'ենք լսել ժողովուր-
դին ձայնը, այնքան կարեւորու-
թիւն ընծայելով անոր որքան շա-
քար ուղող մանկան մը ճիչին:

Եւ մարդ սոսկումէն ու պժգան-
քէն կը սարսառայ մտածելով որ
դեռ շատ չընէր՝ մեր յիզափոխա-
կան երկու կամ երեք ուրոյն կաղ-
մակերպութեան վրայ կուգար
կաւենար ուրիշ մըն ալ՝ նոր և ա-
ւելի փրկարար ծրագիրով մը (ինք
է ըսողը), ուսկից պիտի ծագի ե-
ղբ մեր ազգային փրկութեան
լուսաշող աստղը:

Ի՞նչ է միութիւն բառը. չուտ-
ուիր, չի շօշափուիր ան. ժողո-
վուրդին սրտէն բրդած բան մըն
է, որ կրնայ կամ աղէկ ըլլալ կամ
գէշ: Հարկ չիկայ քննադատել.
ձեռք առնելու և գործադրելու է
զայն: Եթէ գէշ ըլլայ, թող ժո-
ղովուրդն ինք ամենայն իր սիտ-
լէն. բայց եթէ աղէկ ըլլայ, թե-
րեւս ազգը փրկուի:

Թեթեւ բան չկարծենք երբ
ժողովուրդը կը պոռայ: Շատ
լուրջ բան է ան, այնքան լուրջ

որ՝ երբ այդ ազգային ստանան տարբերություն մեջ հանդիպի, չանթի մը կը փոխուի և անխնայ կը ջանալու իր դէմ ելած թուր արգելքները:

Բայց մինչ ներքնապէս մենք զմեզ փճացունենք, անդին քստմենք յի տեսարան մը պիտի պարզուի:

Թուրքին լայն ու դիւային ժըպիտը:

ԿԱՐԵՒՈՐ ԿՏԱԿ

Այնքան անգամ որ այս խորագիրն երեւնայ հայ լրագրութեան մէջ, պիտոյցէք որ իրաւասաց մը մահուընէ առաջ իր ունեցած հարստութենէն մաս մը թողած է իր աղքին: Թրքահայերուն մէջ ազգայնութեան այս եղանակը մեծ համարուած չի վայելիր, եւ անբնական ընթացքի մէջ հազար մէկ քանի անշնչան կտակներ պրնաթ կանել: Եթէ երբեք Իսթանբուլի մը, իբրեւ նորանշանակ Երեսոյթ, կարեւոր գումար մը յատկացնէ իր ազգային բազմաթիւ պէտքերուն, բնականաբար գծուած ընկալութիւնը վրայ կը հասնի բազմիւ արագութեամբ ու ազգին դրամը կը դողնայ պիւրիսի:

Իսթանբուլի Բազմաթիւ Կոմիտէի անհայտը իրենց քարքերուն մէջ արմատ ձգած է յիստ փառանքի աղբիւրը: Երբեք անգամ որ հրապարակեցինք իրաւահայի մը բաւական կարեւոր կտակը:

Նոր մը, աւելի կարեւոր, կոզաջ անաշխին մուցնել տալ: Եթէ իրենց հայ վաճառականներէն Պ. Յովհաննէս Դաւիթեան Սուրբազանց, որուն մարմինը մայիս 4 ին թաղուեցաւ Մողնիկ եկեղեցիին դաւիթը, իր ունեցած 200 հազար բուլլ հարստութեան մեծագոյն մասը, 150 հազար բուլլ, կտակել է կովկասի բարեկործանական ընկերութեան, որուն նախագահը Պ. Ալեքսանտր Սեմանեան կտակակատար նշանակուած է:

Հանգուցեալ բարերարը, իր ողջութեանը անփառունակ կենցաղ մը կը վարէր, այնպէս որ ոչ ոք կը կարծէր թէ այդքան հարստութեան տէր է: Անակնկալ մըն էր ուրեմն երբ այդ գումարը յայտնուեցաւ իր քով, բայց անշուշտ աւելի մեծ ու քաղցր անակընկալ էր կտակին իսկ:

Պ. Սուրբազանի կտակ ընելու ձեւին մէջ ալ համեստութիւն գրեւոր է փոխանակ այս ինչ կամ այն ինչ հաստատութիւն մը օժտելու, իր նուէրը դրբեր է ուղղակի անանկ մարմնի մը տըրամադրութեանը ներքեւ, որ անշուշտ իմաստուն եւ նպատակայարմար կերպով պիտի գործածէ զայն:

Պ. Սուրբազանի ընթացքը ստատկապէս երեւան կը հասնէ մեր կարգ մը հարուստներուն գծով թիւնը, որոնք ոսկիի կոյտերու վրայ նստած, անշուրթեր ու անզգած կը դիտեն ազգային ներկայ աղէտալի վիճակը:

ՄԾՈՒԹԻՆ ՄԷՋ

Երբեմն ահեղ փոթորիկներու ծագումէն առաջ, հեռուն հորիզոնին տակ մշուշի երկար, մութ շերտ մը կերեւայ: Այդ բարակ քողը յանկարծ կը պատուի մէջը

պահուած մրրիկը դուրս ժայթքելով:

Ասանկ մրրիկներ մշուշ մը կը ծփայ քողաքականութեան հորիզոնին վրայ այժմ:

Գերմանիոյ լուսամիտ կայսրը, ահագին զրեկ մը բռնած, շարունակ Պրաուն Սեգարի կենսատու հեղուկը կը ներարկէ իսլամականութեան սրտին, դրուն բարախոմները շատ անկանոն էին: Դարապիւրջի այս նորօրինակ միջընդարանը, որուն վրայ անշուշտ պիտի սքանչանար Բասթիօնէ եւ թէ ողջ ըլլար, արդի քաղաքականութեան երեւոյն պատուանդանին վրայ կեցած, մեծ ճպտութիւն մը ձեռքը կը ցուցունէ այն ուղղութիւնը ուսկից պէտք է քաշան եւրոպական տէրութիւնները:

Յիշատակ, ուսումնական քմահաճոյքներու այս ախուր քեփէնէն, քիչ, որ դեռ այս միջոցին ապշութեամբ կը դիտէ իր ազնուականութեան մարմնին վրայ բացառած լայն ու մահահոտ խրամաւոր, միշտ սարսաղով կը հետեւի յիշեալ ճպտին շարժումներուն, ուսկից դիտէ թէ քրուրեան քնեւ լուրջութիւնը անօթի կախուած են: Եւ վերջիններուն համը առած ըլլալով 70-ին:

Երբեք, տասնեւիններորդաւորու այս մեծ երկրակուլը, իր ծովային պողպատէ բնակարանները դարձեալ կը պտըտցունէ Միջերկրականի մէջ, անօթի շանաձուկերու պէս որոնք առաջին ներկայացած որսին վրայ կը նետուին՝ ծամելիքի հաճախ հարուածներով: Խորամանկ Ալպին իր սրտոն տալովը եւ նորը հաստատութեամբը հասկցիր է որ այս գործէն իրեն հոց կեցայ: Բարի ախորժակ:

Ռուսիա իրեն յատուկ երգեր ունի զոր կերպէ երբեմն արեւմտեան, երբեմն արեւելեան եղանակներու վրայ: Եւրոպեան մեծ նշանադահանդէսին (քոնկը) մէջ պատի դերը կը կատարէ: Թերեւս գայ վայրկեան մը ուր իր վիթխարի կոկորդէն ելած եղանակներուն ձայնովը պարել տայ Թուրքին:

Աւստրիա ու Իտալիա զանազան տրամադրութիւններ ունին որոնք կը համապատասխանեն քաղաքականութեան ներկայած նպատակներու կամ աննպատակ հանգամանքներուն:

Թրքոյունական պատերազմին առերեւոյթ դադարման նշանը տրուեցաւ: Յոյները, որոնք նախկին դիւցազն Սպարտացիներ ըլլալէ աւելի վարձք չտալու համար գիշերանց տուն պարպոյններու քաջալերական օրինակներ հադիսացան, վար կեցին իրենց յաւինները եւ կը դոյցեն իրենց թնդաւնօթներուն բերանը: Իրաւունքը հզօրագոյնին է:

Խաղաղութիւն գիւտնադիտութիւն: Դեռ պատերազմ չսկսած, պաշտօն

նապէս յայտարարուեցաւ երկու կողմէ կողմերուն թէ իրենցմէ ոչ մէկը իր ձեռք բերելիք յաղթութենէն ու է պատու չպիտի քաղէ:

Հիմակ որ կերեւայ թէ պատերազմը վերջացած է, թուրք կառավարութիւնը, հակառակ կանխաւ եղած յայտարարութեան, կը պահանջէ որ յաղթութեանը փութարէն վարձատրութիւն մը ըլլայ իրեն: Օրինակի համար 250 միլիոն ֆրանկի չափ տուգանք կուզէ, գումար մը զոր ամբողջ Յունաստանը իսկ ծախսէ՝ թարեւս ձեռք չկարծեսաւ ձգել: Եւ յետոյ հող կուզէ, ան կառավարութիւնը որուն ձեռքէն խլուած տի մը հողը իր վերկութիւնը գտած կըլլայ:

Օսմ. կառավարութիւնը լուրջ տարար կը յամարէ իր պահանջանքներու մասին, հալլեն դիակաւարու եւ ծխացող աւերակներու վրայ կեցած յաղթագանձ: Կառավարական վերածնունդին կուզէ ուստի թուրքերու եւ կուզէ սըտիսի վայ մեծ պատուխանց փայլուն շարքին մէջ:

Բայց հաշիւ չընել թէ ճանճը ուսող մամուլէն վեր կարծիք կայ որուն խաղիցին վերջը անուրժեկի է:

Հէգ Յունաստան չի կրնար ընդունիլ այդքան ծանր պայմաններ, թուրք կառավարութիւնը եւ չուրեր կենալ իր իրաւացի պահանջներէն, եւրոպական տէրութիւնները չպիտի գոհացունեն այդքան փրկուող յաւակնութիւններ:

Ինչ պիտի ըլլայ ուրեմն:

Ասոր համար է որ քաղաքական հորիզոնին վրայ մշուշ մը կայ մրրիկով յղի:

Ս.

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պօլիս, 7 Մայիս

Մեր ազգային վարչութեան մեքենային պակասաւոր, կազացալ արտադրութիւնները Սահմանադրութեան հիմունքին ի վեր կը հաստատեն սա ճշմարտութիւնը թէ թերի գործիքէ կատարեալ գործ չիլլար: Գրեթէ երեսուն տարի կայ որ այստեղ եւ գաւառները Սահմանադրութեան գծած տրամադրութիւններուն ներքեւ կը գործեն մեր պաշտօնեաներն ու պաշտօնէութիւնները եւ այս գործունէութիւնը բնաւ գոհացուցիչ արդիւնք չէ տուած՝ զէթ տեսականապէս: Շատ շատ աւօրեայ ընթացիկ գործեր կը տեսնուին, անշնչան խնդիրներ կը լուծուին, իսկ ճշմարտապէս հանրային կարեւորութիւն ունեցող համարէն ազգին կենսական շահերը շօշափող խնդիրներ ընդհանրապէս երեսի վրայ կը մնան: Կը յուզուին, բայց չեն

լուծուիր: Սխալ չըլլար, կարծեմ այս ցաւալի իրողութիւնը զլիաւորապէս վերագրել:

1. Մեքենայ պաշտօնեաներ պահուող գրութեան, որմէ ինքնին կը հետեւի իրական պատասխանատուութեան (գօնթօր) բացակայութիւնը: Մեր պաշտօնեաները աղաւաքով կընդունին եւ ազգասիրտ բար կը վարեն մեր վարչական ամենէն կարեւոր պաշտօնները: Հետեւները յայտնի են:

2. Մեր ազգային իշխանութեանց իսկ բարոյական հանգամանքին, որ շատ քիչ պարագաներու մէջ կը բուռէ վարչական ուրշուներու գործադրութեան հակառակ անհաստատան շահերու եւ քմահաճոյցի:

3. Կառավարութեան չար կամեցողութեան որուն կը բախին պատրիարքարանի ամէն կարգի գիւտները եւ կը մնան անհետեւներ:

Այս քանի մը տողերը հարկաւոր երեւցան ինձ՝ պատրիարքարանի այս աւուր վիճակը եւ իր պատճառները բացատրած ըլլալու համար:

Ով որ Ս. Օրմանեանի օրով մեր ազգ. կիզը պաշտօնատունը գացիր է, պաշտօնեաները բաւական գործօն տեսած է, ըստ երեւութի կանոնադրութիւն ալ կայ իրենց մէջ Գոտրիարքէն սկսեալ, որ գիշերներն իսկ կը տքնի ի վնաս իր տկար աչքերուն: Մինչեւ ամենափոքր պաշտօնեան կաշխատի. ապուսալուք ժողովականներ կերթան կուգան, յանձնաժողովներ կը կազմուին, մասնախումբեր կընտրուին օգտակար նպատակներով, էական, կենսական խնդիրներու համար ընտրի ծրագրեր կը յղացուին: Կը խօսուի, կը վիճաւորուի, եւ յետոյ՝ ոչինչ, արդիւնքի մի սպասէք: Ընթացիկ, նուազ կարեւոր գործեր միայն քիչ շատ կը տեսնուին, ամենակարեւորները կարծեա չար աներեւոյթ ձեռք մը կը կանցնէ: Զեն շարժիր, ուր որ են հոն կը մնան ամբողջով:

Գոտրիարքը որչափ գծնական յուսալուսութիւններու ենթարկուեցաւ. նախ Գրան խոստովանեալներուն վստահեցաւ, որոց պարտք բաներ ըլլալուն ետքը համոզուեցաւ փորձաւորութեամբ. ստիպուեցաւ իր յոյսը դնել իր եւ իր գործակիցներուն աշխատութեան վրայ: Ներքին գործերը բարեւոք մատակարարուելու եւ ազգին պէտքերը հոգալու համար. ամէն ջանք ու ճիգ թափեց ու կը թափէ. սաւկոյն ինչ ընէ որ վարչական մեքենան, որուն գլուխն անցիր է, մեծ մեծ թերութիւններ ունի, յաճախ կանգ կառնէ եւ ամէն ինչ անգործութեան կը մատնէ, նոյն իսկ վարչապետը, որ ի վերջ իր բոլոր ուժով կաշխատի լարելու շարժել զայն:

Սրանույժ 8 մայիս. միւթարէքէ
իշխան տէվէթլէրին թէվասուլըն-
տան տօլայը էհալի պէյնինտէ հու-
սուլէ կէլէն հէյնէմանը թէսքին
իթմէք պապընտա սէմուրիյնը աւ-
քէրիյէ վէ միւթիյէ սայ ու զայ-
լէվաէ պուլընըյօրլար :

Էվլէթ պիզ պիւրիզ բի շուսը-
րա Երլուրդ մէմուրլարը պիւր զայ-
լէթտէ պուլընըյօրլար, ֆապթ
պու զայրէթ էհալինին թէսքին
իշխան օլմայուպ, թէշվիգի իշխան
տիր : Պու տէֆատա Երլուրդ էհա-
լիէ եհնի խապասէթլէր իշլէթտի-
րուպ, Էրմէնի մէսէլէսինտէ հու-
սուլը կիպի, պիւր սաւա վիլհէլմ
Էքիննինին մուէսիւր սէտասընը
իշլիթտիւրէնք տիր, շու կիպի
«Իսլամ» էհալի թէսքին իթմէք
իշխան Սուլթանըն թէքլիֆլէրինի
գապուլ իթմէլի :

Վէ լաքին զաննըմըգա պու տէ-
ֆա տիւլէլի մուսաղլամա Ապտիւլ
Վիլհէլմին վէ Ապտիւլ Համիտին
արլուլարընա ալէթ օլմայաճաղար
տըր, պա խուսուս իւսը հարպ
օլմայտան էվլէլ տիւլէլի մուսաղ-
լամա ալթընը պիւրտէն Բուսիա
խարիճիյէ նաղըրըն թէրթիւքէր-
տէսի օլան թահրիթալթը ումուրի-
յէսինէ իթթիֆագէն՝ «Եունան»
թիւրք մուհարէպէսինտէ Էվրոբա
ալթէթլէրտէն հիւ պիւրիսի միւ-
սալիէլէ իթմէյէնք, վէ զալէպէ
իտէնին՝ հէր հանկը թարաֆ օլուր
իսէ օլուսն, մատտի պիւր մէնֆաթ
էլտէ իթմէսինէ Էվրոբա գարըն
կէլէնք» տէյու միւսէրէհէն վէ
թէքիտէն թարաֆէյնէ իսթար
օլընմը օլտըրընտան, Համիտ վէ
Վիլհէլմ հաղըթլէրինին չէվիւր-
տիքէրի տօլապ սէմէրէսիզ գալա-
ճաղը առ ու հաղըգաթա բէք
մաղըրուն կէօրիւնմէքտէ տիր :

Յ. Գ.

Թասիհին. — Իշպու նիսիսէմիդին
իւշիւննի սահիֆէսի տէօրիւննի սիւ-
թուրնտա, 46ընըն սաթրտա սէհվէն
Տօմաքօս եհրինէ ֆարսալա հաղըմըն
տըր :

ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻԵ

Ումուլ Էվրոբա կաղէթալարըն՝
թիւրք հիւքիւմէթի թարաֆըն-
տան սուլհ իշխան թէքլիֆ օլուսն
շարթլարըն իճրասը նաղապիլ օլ-
տըրընը սէօլլէտիքէրի Սթամպօլ
տէվայիւրի սիյասիյէսինտէ ֆէնա
թէքսիւր իթմիշ տիր : Շէրաիթը
մէքքիւրէնին նէ հօլլէ թէպտիլ ու
թատիլ օլուսնալընը տիւշիւնիլի-
յօր :

Իսլամիյէթ եիւզիւնտէն մէտէ-
նէյէթէ կէլմիշ օլան պէօյիւք զա-
րարլարը տէրք խուսպ, պիւր գաշ
թիւրքէրվէր կաղէթալար քէնաի
խահիշլէրինի թէսքին իտէնէքլէրի՝
Նուրուդի կաղէթալար իւմիտ ի-
տիյօր :

Եհնի թօրլար իշլիւրասը իշխան
Պապը Ալի Քիւրուք ֆապրիպտը
իլէ պիւր քանթրաք իմլալմըն
տըր :

Գանեատան տընան խապէրլէրէ
կէօրէ, պաշըպօղուլար՝ ինկիլիզ
վէ ֆրանսըզ ալիւրալարըն վէ
ֆրանսըզ տօնանմասը Էրքեանը
հարպ իշխանին կէլինտիքլէրի
սըրատա, անէր իւլէրինէ սիւսհ
ալթմըշլար : Եունան տաքէրլէրին
միւթարէքաթլընտան սօ լա, կի-
րրատէ հայտուտըլար զուհուրա
կէլմիշ տիր :

Մայիս 22 թարիիլէ Ալմինա-
տան քէշիտէ օլուսն թէլէկրաֆ-
լար՝ միւթարէքէնին ապտընտան
սօնրա օմանըն ապաքէրին Տիյիւ
իւլէրինէ եիւրիւտիքլէրի սէօյ-
լէյօրլար :

Թանալիատա պաշըպօղուլար
վէ նիգասի տաքէրլէր թարաֆըն-
տան իճրա օլընտան մէլալիմի Էվ-
րոբա տէվտիւրի սիյասիյէտէ ֆէնա
թէքսիւր հուսուլա կէլմիւրիշ տիր :
Չանիյալթա կէօրէ պու թէճա-
վիւլալթըն իլըրուտէ թիւրքիյա
մաղլարալթըն տօգանա ճաղընտան
անէրին մէննի իշին Պապը Ալի
թէտապիւր լաղընէ իճրա իտէնէք
տիր :

Լորիսատան քէշիտէ օլընտան
պիւր թէլէկրաֆ՝ շէհրը մէքքիւրին
ինսիլ պիւր հալտէ պուլընուպ,
Տէսթթաթան, կաղէթա մալապիլթ-
րինտէն վէ թէլէկրաֆ մէմուրա-
լընտան մատտա բիմնէ գաղմամըն
օլտըրընը պիւրիւրիյօր :

Ալմինատան կէլէն հալտապէ-
րէ կէօրէ, խարիճիյէ նաղըրը Մ.
Սքուլիտէս՝ պաղը Էյիլէրլէ կէօ-
րիւշարիյնտէ՝ Եունանիսթան հիւ-
քիւմէթիւրին կէրէք հուսուլարըն
թէպտտիւրին վէ կէրէք թաղ-
մինալթը հարպիյէ գապուլ իթ-
մէյէնէկինի պէյան իթմիշ տիր :

Եունան վէլիսա պա թէլէկրաֆ
միւթարէքէտէն սօնրա թիւրքլէ-
րին մուհարէպէնէ էհէմիյէթի օ-
լան պաղը մէվլըլար գապթ իթ-
միշ օլտըրըրընը պիւրիւրիւրի տիր :
Պու հալտաթի սայիւր մէնալար-
տան տալի թատտիւր օլուսնըյօր :
Եունան հիւքլմէթի վուլուրի հաղը
էլիլէրէ պիւրիւրիւր շիքսիյէթ իթ-
միշ տիր : Միւթարէքէ իշին սի-
նօր թայինինէ մալսուս գօմիսիւն
իլիւրքլէրի էվլէլտէն զապթ իթ-
միշ օլտըրըլարը նօգթալարա չէ-
քիլմէյէ մէճպուր իտէնէք տիր :

Կիրիտտէ պուլընտան Եունան
ապքէրլէրին սօն գըսմը մայիս
11տէ միւրալայ Սթոյքօսըն թահ-
թը գօմանտալընտա Գանեատան
վաթօրա լաղիպ օլմուշ տըր :

ՊՈՒ ԿԻՆԵՐԻ ԹԵՂԵԿՐԱՑՈՒՄ

(Ալման Պարպուլիք)

Ալմինա, 12 Մայիս
Էտհէմ բաշա՝ մուսալէհէ շէ-
րաթի հաղընտա քէնտիսի պիւ-
լաթ Եունանիսթան իլէ միւլաք-
քէրէյէ մէզուն օլտըրընը պէյանիւ,
միւլաքքէրէյէ կլըրիլմէսինի թէք-
լիֆ ու թատաճիլ իթմիշ օլտըրըն-
տան տօլայը, Եունան հիւքիւմէ-
թի՝ Էվրոբա Էյիլէրլէնէ միւրա-
ճաթլէ Եունանիսթան քէնտի
մէնաֆիսինին մուհաֆալապը պէօ-
յիւք տէվլէթլէրէ իշալէ իթմիշ օ-
լուպ, տօղրուտան քէնտիսի թիւր-
քիա իլէ միւլաքքէրէ իթմէք
հաղընտա հայիզ օլմատըրընը ի-
ֆատէ իթմիշ տիր :

Ալմինա, 12 Մայիս
Միւթարէքէ խաթ թընը թային
իթմէկէ մէմուր օլուսն Եունան գօ-
միսիւնընա թէքլարէն Էտհէմ բա-
շա միւթարէքէնին 15 կիւն տէ-
վամ իտէնէկինի վէ մուսալէհէ
հաղընտա միւլաքքէրէ իտիլմէ-
սինի թէքլիֆ իթմիշ տիր, վէ
քէնտիսի պու հաղըգա հայիլ օլ-
տըրընը պէյան Էյիլմիշ տիր : Սա-
պըզ խարիճիյէ նաղըրը Մ. Տէ-
լիեօրկիս կիրիտ մէքքէլի գօմի-
թէսինէ իշին թային օլուսնտը :

Չէթինէ, 12 Մայիս
Սուլթանըն Էվրիւրի բընէն հու-
զուրընա գապուլ օլուսնալ, Սուլ-
թանըն պիւր մէքթուլընը թաղ-
տիմ իթմի :

Լօնտօն, 12 Մայիս
Մէճիսի մէպուսանտա խարի-
ճիյէ նաղըրը միւթէշարը Մ.
Գըրըլըն՝ տէվլէթլէրին գարարը ի-
լէ Սուլթանըն հիւքիւմտարըլը
ալթընտա կիրիտէ միւքէմէլ օթ-
նօմի վէրիլմիշ օլտըրընը պէյան
իթմի :

Բարիկ, 12 Մայիս
Ալման հալալարն Ալմինատան
ալտըրը մայիս 7/19 թարիիլի պիւր
մէքթուլըն պէյանընա նաղարէն
Վէլիսա ալէհինէ կէլէն շայիա-
լար գապտէն էհալի թարաֆընտան
միւլապիլաղ օլընմըն տըր : Վէլի-
սաթա գարըն նիգասի տաքէրլէր-
տէ ֆէվլէլտէ հէյնէման վէ խօշ-
նուարիյէթիւք հիւքմ իթմէքտէ
տիր, վէ Էլէր քէնտիսինէ ինտա
օլընտան ճիւրմէյէ Էստապըզ օլտըրը
տալի, Վէլիսալարն Ալմինայա ալ-
տէթ իթմէսի միւլաքլինսիլ տաթ
օլընըյօր :

Սթամպօլ, 12 Մայիս
Թօգրա վուգուլթընտան տօ-
լայը իտամ հիւքիւմէրի վէրիլմէ-
սի հաղընտա վէ Չանաղապէտէ
Արքեմիսիա նամ Եունան վաթօրը-
նըն նամէշրուհ սուրէթտէ գապթ
օլընմասընա վէ վիլայէթլէրտէն
Եունան թապալարըն թարա ու
իլիւրաճընա տէվամ իտիլմէսինէ
գարըն տիւն աղշամ վէ պու կիւն

զլիլէր Պապը Ալիյէ միւրաճաթ
իթմիլէր :

Էտհէմ բաշանըն Լորիսատան
պա թէլէկրաֆ սէրաթէրէ պիւ-
տիւրիկինէ կէօրէ, վօլտան,
ֆարսալատան վէ Տօմաքօստան
31,318 գաւազարա, թօքըլարա
միւթաալիք 85 առէտ պարուլթ
սանտըրլարը, 96 առէտ քէօմիւր
վալիսնարը, 3,169 թիւֆէնկ,
12,334 առէտ տօլու ֆիշէնկիւք վէ
սայիւր լէվալիմալթը հարպիյէ Էլէ
կէլիւրմիշլէր տիր : Կէօնիւլիլէրին
սէվլընը մէնն իտէն իրատէ սու-
տուր իթմէպտէն էվլէլ 1,357 քիլի
կէօնիւլիւ հաղըրալ, մուհարէպէ
մահալինէ կիթմիշլէր իտի :

Մէմուլաթա կէօրէ, Սուլթան
մուսալէհէ շէրաիլթի հաղընտա
Ալմինայա իմէքալթօրընա մուրա-
ճաթ իթմիշ իտէտէ, Էլան Ալ-
մանիա Էյիսի պու պապտէ թա-
լիմալթ գապուլ իթմէմիշ տիր :

ՇՆՈՐՀԱՅԱԼԻԿ

Տիկին Էֆրազ Սաթմէն հրապա-
րակաւ շնորհակալութիւն կը յայտնէ
Տօքթ. Սալիլիֆի, որ ճրիպալէս դար-
մանելով իր հիւանդութիւնը, գրէթէ
մահուրէն աղատած է զինքը :

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ

ՄԵԾ ՎԻՃԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԱՄԵՆԱՄԵԾ ՇԱՀԸ

625.000 ԳՐԱՆԻ

Առաջին վիճակահանութիւնը
տեղի պիտի ունենայ Մայիս
28-29ին :

60.000 Տոմսերուն

35.000ը կը շահին

1, 1/2, 1/4, 1/8 ճոմսեր կը վաճառէ
ՀԻՄԻԹԻ ՌՈՒՍՍԵՅՅԻ Ի ՎԱՌՆԱ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԵՑԱԿ

ՆՈՐ ԵՐԳԱՐԱՆ

ԿԱՄ

ՄՐՄՈՒՆՋ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Սոյն երգարանը որ կը բաղկա-
նայ առաւել քան 100 երեսէ, կը
պարուսնակէ շատ մը հին եւնոր ա-
ղատ երգեր, զորս ալ ժողովորդն
ախարհմանօք կ'երգէ :

Փափաքողք կընան ստանալ զայն՝
փոխարէնը 1 ֆրանկ խրկելով խմ-
բագրութեանս, կամ գիմելով հե-
տիւհալ հասցնելու :

Էնարք

Արիս	Գուրպէթ	Ռուսնուգ
Տիգրան	Աճէման	Շուքու
Կարապետ	Թօքաղալ	Սիլիստրէ
Մարտիրոս	Գէնտիկեան	Պուրկազ
Խաչիկ	Թօհաֆէն	Սիլիկէն
Ալէքս	Տէմիթիպ	Ֆիլիպ
Իսկէնտէր	Արսլանեան	Տօպրիշ
Յովհաննէս	Պիպէն	Պուրկէն
Թօֆիլ	Թէրզեան	Գէօտէն
Ասատուր	Բրուտեան	Գահրէ
Տիգրան	Արսլանեան	Աղէքսանտրիս

Աղգ. վարժարանաց համար՝ երբ
գէթ 10 հատ կ'ուղուի, 20 առ 100
զեւլ կը լինի :